

τερικῶν ὑπουργῶν διεβίβασε τόδε τὸ εὐχαριστήριον· « Ἀγαπητὴ κόμη Τάαφς, κατὰ τὰ τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα ἐτη τῆς ἐμῆς κυβερνήσεως, πλὴν τινῶν ὥρων λυπηρῶν, συνεκινώησα τοῖς λαοῖς μου καὶ πολλῶν φειδρουνῶν· ἀγνοτέραν ἔμῳς χαρὰν δὲν ἐνεποίησάν μοι ἢ αἱ ἀρτίως παρελθούσαι ἡμέραι. Τὴν χαρὰν παρσκευασάν μοι οἱ ἀγαπητοὶ λαοί μου. Βαθέως συνεκίνησαν ἐμὲ καὶ τὴν Αὐτοκράτειραν αἱ αὐταπάγγελτοι ἐπιδείξεις εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ ἀνυποκρίτου πιστότητος. Ἰδιῶται καθ' ἕκαστον, σύλλογοι, σωματεῖα, κοινότητες, ἀρχαί, ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν, ἐξ ἅπασων τῶν τάξεων καὶ τῶν στρωμάτων τῆς κοινωνίας προσήνεγκαν ἡμῖν συγκινητικωτάτας ἐνδείξεις εἰλικρινοῦς ἀγαλλιάσεως καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια. Σεμνύνουσαι καὶ μακαρίζω ἑμαυτὸν δυνάμενος νὰ θεωρήσω λαοὺς, οἷους τὸ κράτος τοῦτο περιλαμβάνει. ὡς τὴν μεγάλην ἐμὴν οἰκογένειαν. Ἐν τοῖς δείγμασι δὲ τῆς ἀγάπης αὐτῆς ἀνευρίσκομεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνωθεν εὐλογίας, ἣν πρὸ 25 ἔτων ἐπεκαλεσάμεθα, καὶ ἣν ἀπεκδεχόμεθα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι παρὰ τῆς Θείας Χάριτος ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ οἴκου, τῶν τέκνων ἡμῶν καὶ τῆς πατρίδος.»

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

παρὰ τοῖς Τούρκοις.

Εἰς τὰ ζωγραφικὰ περιβόλια, τὰ καταστολιζόντα τὰ παλάτια τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν μεγάλων ἐν Κωνσταντινουπόλει, εὐρίσκομεν καλλιεργούμενα ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἀνθῶν ὅσα συγκροτοῦσι τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὰ δένδρῳα, τοὺς ναρκίσσους, τοὺς ὑακίνθους, τὰ ἰάσμινα, τὰ εὐανθὴ βιτράχια κτλ. Ἀλλὰ μετὰ τὸ ρόδον καὶ τὸ γαρόφαλλον, οἱ Ὄθωμανοὶ προτιμῶσι τὸ γλαφυρότατον Περσικὸν λείριον (λαλέ), τοῦ ὁποίου ἢ τοῦ χρωματισμοῦ ἀρμονία καὶ ἡ ἀβρότης ἀναπληροῦσι τῆς εὐωδίας τὴν ἔλλειψιν. Τὸν εὐώδη δὲ χορὸν, τοῦ ὁποίου προεξάρχει τὸ ἴον, κλείουσι τὸν Σεπτέμβριον τὰ μεγαλοπρεπῆ καὶ εὐοσμα κρίνα, καὶ αἱ ποθεινότεραι διὰ τὰς πολιτίδας γαζΐαι. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἀξιωματικὸς ἐπὶ τῶν ἀνθῶν (σοκουφετσή-μπασης ἢ ταιτσεκτσή-μπασης), διορισθεὶς πρώτην φορὰν ἐπὶ τοῦ Σουλτάν Ἀχμέδ τοῦ Γ'. Τὸ ἔγγραφον τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου, τοῦ ὁποίου καθῆκον εἶνε νὰ ἔχη δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἑτοιμα ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ ἄνθη, μήπως ὀρεχθῆ κατὰ τύχην τινὸς αὐτῶν, ἐν καιρῷ τοῦ χειμῶνος, κυοφοροῦσα καμμία τῶν γυναικῶν τοῦ Σουλτάνου, εἶνε περιεργότατον, καὶ διὰ τοῦτο μετάφρασιν αὐτοῦ εὐχαρίστως θέλουσιν ἶδει, ἐλπίζομεν, οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἐνταῦθα, ὡς δείγμα τῆς μεταφορικῆς τῶν Ἀσιανῶν γλώσσης. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, καλλωπισμένον ὀλόγουρα μετὰ ρόδα καὶ

ἄλλα ἄνθη περιχύρσα, ἐτελείωνε μετὰ τὰς ἐξῆς ἀνθηρὰς αὐτόγραφα φράσεις: « Διατάττομεν δὲ ὥστε πάντες οἱ φυτοκόμοι καὶ ἄνθ κόμοι νὰ γορίζωσιν ὡς πρῶτον καὶ ἀρχηγὸν αὐτῶν τὸν ἐπιφέροντα τὸν παρόντα ὄρισμόν, καὶ νὰ ἦνε ἐκείπιοι αὐτοῦ ὄλοι ὀφθαλμοὶ ὡς ὁ νάρκισσος, ὄλοι ὠτία καθὼς τὸ ρόδον· νὰ μὴ ἔχωσι δέκα γλώσσας ὡς τὸ κρίνον· νὰ μὴ μεταβάλλωσι τὴν ἀκωκὴν τῆς γλώσσης αὐτῶν εἰς ἀκανθαν βροῖας, ἐμβαπτομένην εἰς τῶν ἀπρεπῶν λόγων τὸ αἷμα· ἀλλὰ νὰ ἦνε συνεσταλμένοι, καὶ νὰ κρατῶσι κλεισμένον τὸ στόμα αὐτῶν, ὡς ὁ κάλυξ τοῦ ρόδου· καὶ ὅχι νὰ τὸ ἀνοίγωσι (πρὸς ὀμιλίαν) παρὰ καιρὸν ὡς ὁ κυανὸς ὑακίνθος, ὅστις σκορπίζει τὴν εὐωδίαν αὐτοῦ πρὶν τὴν ἐπιθυμῆσῃ· νὰ κλίνωσι, τέλος πάντων, τὴν κεφαλὴν, ὡς τὸ ἴον, καὶ ὅχι νὰ ἀντικρούωσιν ἀπειθῶς κτλ.»¹

Γινῶμαι καὶ σκέψεις ἡθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

141.

Πολλάκις καυχώμεθα ὅτι οὐδόλως ἡ ἀνία ἡμᾶς ἐπηρεάζει, εἴμεθα δὲ τοσοῦτον κενόδοξοι, ὥστε δὲν αἰσθανόμεθα ὅτι ἀνίας γίνεται παραίτιος ἢ ἡμετέρα συναναστραφή.

142.

Τοῦ μεγάλου νοὸς ἴδιον εἶναι ἡ διὰ λόγων ὀλίγων πολλῶν πραγμάτων ἐξήγησις· ὁ δὲ νοὸς ὁ μικρὸς, ἀπ' ἐναντίας, προτέρημα ἔχει τὸ διὰ λόγων πολλῶν οὐδὲν λέγειν.

143.

Μᾶλλον πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἰδίας ἡμῶν ἀγαθότητος μεγαλύνομεν τὰ προτερήματα τοῦ πλησίον, ἢ πρὸς ἔπαινον τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ· ἐπιζητοῦμεν δὲ ὑπὲρ ἡμῶν ἐπαίνους, τοὺς ἄλλους δὲ ἕθεν ἐπαινοῦντες.

144.

Οὐδεὶς προθύμως ἐπαινεῖ οὐδ' εὐλογεῖ ποτε, χωρὶς συμφέροντος. Πᾶς δὲ ἔπαινος κολακεία τις εἶναι, ἐπιτηδεῖα, κεκρυμμένη, ἀβρά, διαφόρως κολακεύουσα τὸν κολακεύοντα καὶ τὸν κολακευόμενον. Καὶ ὁ μὲν δέχεται αὐτὴν ὡς ἀμοιβὴν τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ὁ δὲ προσφέρει αὐτὴν πρὸς ἐνδειξιν καὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ τοῦ διορατικοῦ αὐτοῦ νοὸς.

145.

Πολλάκις προσφέρομεν ἐπαίνους πεφαρμακευμένους, δι' ὧν, ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως αὐτῶν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐξελέγχομεν τῶν ἐπαινουμένων τὰ ἐλαττώματα ἐκεῖνα, ὅσα δὲν τολμῶμεν νὰ ἀποκαλύψωμεν κατ' ἄλλον τρόπον.

146.

Συνήθως ἐπαινοῦμεν διὰ νὰ ἐπαινεθῶμεν.

147.

Ὀλίγοι εἶναι ἀρκούντως φρόνιμοι, ὥστε νὰ προ-

1. Κωνσταντινουπόλις, ὑπὸ Σ. Δ. Παζαροῦ.

τιμῶσι τὴν ὠφέλιμον αὐτοῖς ἐπιτίμησιν ἀντὶ τοῦ καταπροδίδοντος αὐτοὺς ἐπαίνου.

148.

Ἐπαίρει ἐλεγχος ἐπαίνου τόπον ἐπέχων, καὶ ἔπαινος κακολόγος.

149.

Ἀποκρούμεν τοὺς ἐπαίνους, διπλοῦν ἐπιδιώκοντες ἔπαινον.

150.

Ἡ ἐπιθυμία πρεπόντων καὶ δικαίων ἐπαίνων ἐνισχύει τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἀρετὴν· οἱ δὲ πρὸς τὴν περινοίαν, τὴν δεινότητα καὶ τὸ κάλλος αὐτοῦ ἀποδιδόμενοι ἔπαινοι συντελοῦσι πρὸς αὐξήσιν τῶν προτερημάτων αὐτοῦ τούτων.

151.

Εὐκολώτερον κυβερνᾷ τις ἄλλους, δυσκολώτερον δὲ σώζει ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως ἄλλων.

152.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐκολάκευεν ἑαυτὸν, αἱ τῶν ἄλλων κολακίαι δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν βλάψωσιν.

153.

Ἡ φύσις δημιουργεῖ τὸ προτέρημα, ἡ δὲ τύχη ἀναδεικνύει αὐτὸ ἐνεργόν.

154.

Ἐλευθεροῦται ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς τύχης ἀπὸ ἐλαττωμάτων πολλῶν, ἐξ ὧν δὲν δύναται νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν ἡ φρόνησις.

155.

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι προτερημάτων προξενούντες σιχασίαν· ἄλλοι δὲ μετὰ ἐλαττωμάτων ἀρέσκουσιν.

156.

Ἀνθρωποὶ τινες μόνον ἔχουσι προτέρημα τὸ λέγειν καὶ πράττειν ἀνοησίας ἐπωφελῶς· ἐν παντὶ δὲ ἤθελον ἀποτύχει, ἐὰν ἄλλο ἡσπάζοντο διαγωγῆς σύστημα.

Τὰ ἐπόμενα ἐπιγράμματα εἶνε χαρίεντα παίγνια ἐνὸς τῶν σοφωτέρων τῆς Γαλλίας ἑλληριστῶν, συνάμα δὲ καὶ φιλελλήνων· ἡ Ἔστια ὀφείλει εἰς τὴν φιλίαν τοῦ τὴν ἀνώνομον δημοσιεύσιν των. Σ. τ. Δ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἐπιτύμβιον Θιερισίου.

Τ' ἀνδρὸς μὴ μετρεῖτε νόον τῷ σώματος ὄγκῳ·
πνεῦμα γὰρ ἐν σμικρῷ, πνεῦμα μέγιστον ἔφυ.

Εἰς τὸ Νυκτὸς ἀγαλμα,

ὑπὸ Μιχαὴλ Ἀγγέλου πεποιημένον.

Σιγᾶτε, ὦ ξεινοί, μὴ νύκτα μ' ἐγείρετε· πάντως
γὰρ, πάντως στυγέω κόσμον ἄκοσμον ὄραν.

Εἰς ἑμαυτόν.

Ὡς περ ἔην φιλόδιβλος, ἐγὼ νῦν τυφλὸς ἀλώμαι
ὄμμασι πειράζων γράμματα τανταλείοις.

Εἰς οἶκημα φίλου.

Ταῦτα σοφὸς ποτ' ἀνὴρ μικρὸν στέγος οἰκοδομήσας
τοῖς μωμησαμένοις ἔνεπεν εὐμενέως·
Στεινὸς ὄδ' ἐστὶ δόμος, φίλοι· εὐ λέγεται· ἀλλ' ἀγαπάτε
εἴ γε φίλων πλήρης, οὐκέτι μικρότερος.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Βάζω τὸ κεφάλι μου, ἐὰν δὲν ἔγῃ οὕτως,
ἔλεγε τις πρὸς τὸν Μοντεσκιῦ, πρὸς ὑποστήριξιν
γνώμης του τινός.

— Τὸ δέχομαι, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ ἐπιφανὴς
συγγραφεύς· τὰ μικρὰ δῶρα διατηροῦν τὴν φιλίαν.

* *

Πατὴρ θέλων νὰ καταστήσῃ τὸν υἱὸν του φιλόπονον
καὶ νὰ τὸν συνεθίσῃ νὰ ἐγείρεται πρῶτ',
τῷ εἶπεν ἡμέραν τινά·

— Γιέ μου, δὲν ἤξεύρεις τί κερδαίνει τις ἐγειρόμενος
πρῶτ'. Ἴδου χθὲς νέος τις ἐγερθεὶς λίαν πρῶτ' εὔρε
καθ' ὁδὸν βαλάντιον πλήρες χρημάτων.

— Ἀλλὰ, πάτερ μου ὑπέλαβεν ὁ υἱός, ὁ χάσας
τὸ βαλάντιον θὰ εἶχεν ἐγερθῆ ἐνωρίτερα τοῦ
εὐρόντος αὐτό.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Μὴ γίνης δοῦλος εἰς ὅποιον ἦτο δοῦλος, καὶ
μὴ πάρης δοῦλον ἐκεῖνον ὅπου ἦτον αὐθέντης.

Ἐὰν δὲν θέλῃς νὰ μὴ χάσῃς τὴν τέχνην, ὅταν
δὲν ἔχῃς σίδηρον κτύπα εἰς τὸ ἀμμῶνι.

*
Ἄν τὸ ἄλογον ὀργάνῃ σέλλωσες τὸ βῶδι. (Ἰσπανικαὶ παροιμίαι.)

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Δύσκολον εἶνε, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἀδύνατον, νὰ
δώσωμεν ὀδηγίας ἀκριβεῖς πρὸς ἐκλογὴν καλῆς
ποιότητος ξυραφίων, διότι σπανίως ἡ μεγάλη
αὐτῶν τιμὴ εἶνε ἐγγύησις καὶ περὶ τῆς ἀοστῆς
αὐτῶν. Πολλάκις ξυράφιον τιμώμενον μιᾶς δραχμῆς
δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἐν τῇ γοῆσει πολὺ
καλλίτερον ἄλλου τινός τιμωμένου δέκα δραχμῶν.
Πάντα δὲ τὰ ξυράφια δὲν ἀρμόζουσιν εἰς
οἶον δήποτε γένειον. Τὸ καλλίτερον ὅπερ ἔχομεν
νὰ πράξωμεν εἶνε ἀφ' οὗ ἀγοράσωμεν τὰ ξυράφια
νὰ τα δώσωμεν εἰς δοκιμὸν τινὰ κουρέα ὅστις
νὰ τα ἀκονήσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν κόψιν
αὐτῶν κατάλληλον κατὰ τὴν μεζίζονα ἢ ἐλάσσονα
ἀπαλότῃτα τῶν τριγῶν. Ὁ ἔχων δὲ πολλὰ ξυράφια
ὀφείλει πρῶτον νὰ μεταχειριζέται ἐν τούτων ἐφ'
ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἀκμαία ἢ κόψις του.
Ἐπειτα δὲ λαμβάνει ἕτερον καὶ μετὰ τοῦτο ἕτερον.
Ἡ ἀνάπαυσις δὲ αὕτη συντελεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
εἰς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν ξυραφίων.
Πρέπει δὲ νὰ καθαρίζωμεν ἐκ διαλειμμάτων
τὸ λωρίον ξέοντες αὐτὸ ἐλαφρῶς πρὸς ἀφάριεσιν
τῶν παλαιότερων στρωμάτων τῆς ἀλοιφῆς.
Ὅσάκις δὲ θέλωμεν νὰ ξυρισθῶμεν καλὸν
εἶνε πρὶν μεταχειρισθῶμεν τὸ ξυράφιον
νὰ τὸ ἐμβαπτίζωμεν ἐπὶ τινὰς σιγμᾶς
εἰς ὕδωρ θερμότατον.